

§ 10. Motion om central kostenhet för hållbar mat i stadens verksamheter, KS 2019/846

Dnr 1.6-365/2019

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2019-09-27.

Kommunfullmäktige antog den 27 maj 2019 en stadsövergripande strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat. I strategin anges att ett nätverk ska inrättas för att säkerställa implementering, kontinuerlig uppföljning, kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte. Nätverket skulle på sikt kunna utvecklas och formaliseras till en kostenhet med övergripande ansvar för stadens mat och måltider.

I en motion till kommunfullmäktige föreslår Olle Burell (S) och Emilia Bjurgren (S) att Stockholms stad redan nu inrättar en stadsövergripande kostenhet med ett övergripande ansvar för stadens måltider och med ett samordningsansvar för det stadsövergripande nätverket.

Enligt äldreförvaltningens uppfattning är det angeläget att först etablera det föreslagna nätverket och påbörja arbetet med implementering av matstrategin. Genom nätverket kan samarbetsformer utvecklas och tydliggöra hur en eventuell kommande kostenhet skulle kunna utformas.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Mirja Räihä m.fl. (S) och ledamoten Robert Mjörnberg m.fl. (V) lade fram ett gemensamt förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med det.

Beslutsgång

Ordföranden Erik Slottner (KD) ställde de två förslagen mot varandra och fann att nämnden beslutat i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservation

Vice ordföranden Mirja Räihä m.fl. (S) och ledamoten Robert Mjörnberg m.fl. (V) reserverade sig mot beslutet till förmån för deras egna gemensamma förslag till beslut enligt följande:

1. Äldrenämnden delvis godkänner förvaltningens förslag till beslut
2. Därutöver anföra följande:

En stor del av stockholmarnas klimatpåverkan kommer från den mat vi äter. För att klara mål om minskade utsläpp från maten måste vi ta ansvar för hur vi gemensamt kan erbjuda klimatsmarta måltider i våra offentliga verksamheter.

Matstrategin, som den förra majoriteten medarbetade fram, ska leda till att staden minskar sin negativa påverkan på djur, miljö och människors hälsa. Strategin var ute på remiss hösten 2018. Sedan dröjde det ett halvår innan ärendet skrevs fram till kommunfullmäktige. Fördröjningen har fått flera konsekvenser. Ett exempel är att utbildningsnämnden hann anta egna riktlinjer för måltider utan att kunna ta hänsyn till den stadsövergripande strategin. Ett annat exempel är modellen för att beräkna, följa upp och redovisa miljö- och klimatpåverkan från stadens måltider inte hunnit bli klar i tid för att kunna införa mål och indikatorer i stadens budget. Att denna modell kommer på plats är avgörande för arbetet med stadens mat och måltider, vilket flera av remissinstanserna också lyfte fram. Men på grund av majoritetens fördröjning står vi nu inför ett förlorat år.

En annan del av matstrategin handlar om att inrätta ett nätverk för att säkerställa implementering, kontinuerlig uppföljning, kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte. I strategin står att nätverket på sikt ska kunna utvecklas och formaliseras till en enhet med övergripande ansvar för stadens mat och måltider.

Förvaltningen anser att det är betydelsefullt att inrätta ett stadsövergripande nätverk som omfattar alla verksamheter som arbetar med mat och måltider. Enligt äldreförvaltningens uppfattning är det angeläget att först etablera det föreslagna nätverket och påbörja arbetet med implementering av matstrategin. Genom nätverket kan samarbetsformer utvecklas och tydliggöra hur en eventuell kommande enhet skulle kunna utformas

En samordningsfunktion behövs eftersom staden har ett så stort antal måltidsverksamheter organiserade i flera olika förvaltningar och en sådan samordningsfunktion behöver:

- sprida och utveckla stadens olika riktlinjer och policys för måltider
- införa och genomföra stadens nya matstrategi
- utveckla stadens livsmedelsupphandlingar för stadens samtliga måltidsverksamheter
- samordna insatser för att främja kunskaps-, erfarenhets- och informationsutbyte mellan alla måltidsverksamheter i staden
- bidra till ett gemensamt engagemang och ansvar att genomföra matstrategin
- bidra till att utjämna variationer i kostkompetens i stadens måltidsverksamheter.
- göra utbildningsinsatser för att möta efterfrågan på vegetariska alternativ, minimera matsvinnet samt möta kraven på livsmedelssäkerhet
- ta fram ett system för att snabbt kunna få ut viktig information om livsmedel vid särskilda händelser till ansvariga i stadens samtliga måltidsverksamheter
- etablera ett system för att kontinuerligt samla in, sammanställa och redovisa bland annat totala antalet brukare och serverade portioner, andelen ekologisk och klimatsmart mat och andelen matsvinn för att ta fram underlag för planering av stadens måltider och för uppföljning av måltidernas miljöpåverkan
- sammanställa information för att kunna utvärdera kvaliteten på och förutsättningar för ett jämlikt utbud i stadens måltidsverksamheter, bland annat vad gäller kökens utrustning, bemanning (kökschefer, kockar, köksassistenter), hel- eller deltidstjänster, kompetensnivå, med mera
- vara en känd nod för staden internt men även en tydlig mottagare som kan ta emot och besvara frågor från externa aktörer om livsmedel och måltider som rör hela staden
- samlat och tydligt kommunicera stadens arbete med matstrategin till brukare, anhöriga, stockholmare och omvärlden för att redovisa och uppmärksamma att staden har ett aktivt arbete med goda, hälsosamma och klimatsmarta måltider i stadens verksamheter.

Några av punkterna är en förutsättning för att kunna genomföra, följa upp och utvärdera stadens matstrategi i enlighet med dess målsättningar. Idag finns ingen sådan samlad information. Det saknas även ett gemensamt kostdatabassystem i staden för

planering av gemensamma menyer, beräkning av måltidernas näringsinnehåll och uppföljning av måltidernas klimatpåverkan.

Det är uppenbart att en enhet med stadsövergripande ansvar för stadens mat och måltider skulle vara ett avgörande viktigt stöd för stadens verksamheter. Det är fel att ställa en enhet mot ett nätverk. Enheten kan med fördel ha ett samordningsansvar för det stadsövergripande nätverket. Klimatet måste gå före skattesänkningar och enheten inrättas redan nu.

§ 11. Motion om ett kommunalt föreningsbidrag till nationella minoriteter, KS 2019/748

Dnr 1.6-447/2019

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.
2. Äldrenämnden beslutar om omedelbar justering.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2019-09-30

I motionen av Sissela Nordling Blanco (Fi) lyfts fram att staden bör slå vakt om de nationella minoriteternas rättigheter genom att stödja den ideella verksamheten. Det beskrivs att staden har föreningsbidrag som går att söka men att dessa inte är särskilt anpassade för att stödja nationella minoriteters ordinarie verksamhet där höga lokalkostnader är ett problem. Motionären föreslår att ett föreningsbidrag införs för att stödja de nationella minoriteternas lokala föreningar/avdelningar.

Äldrenämnden kan bevilja bidrag till ideella organisationer som bedriver stadsövergripande aktiviteter för äldre. Nationella minoriteter är en kategori i bidragsgivningen. Beräkningen av bidraget utgår från antalet medlemmar över 65 år. Bidraget ska omfatta kostnader som är direkt kopplade till verksamheten såsom lokal- och personalkostnader och kostnader i samband med aktiviteter. Bidrag kan även ges inom ramen för förvaltningsområden för nationella minoriteter. Äldreförvaltningen anser att de nationella minoriteternas lokala föreningar stöds inom ramen för äldrenämndens befintliga bidragsgivning.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Mirja Räihä m.fl. (S) och ledamoten Robert Mjörnberg m.fl. (V) anmälde ett gemensamt särskilt uttalande enligt följande: